

Super 2[⚡]Li

Akıllı tahta uyumludur.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRK ÇÜLÜK

SORU
BANKASI

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

XX. Yüzyılın Başlarında Osmanlı Devleti	5
Mustafa Kemal'in Doğumu, Ailesi ve Çocukluğu.....	11
Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Kişiler ve Olaylar ...	17
I. Dünya Savaşı'na Kadar Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı .	20
Ünite Tekrar Testi	25

2. ÜNİTE

MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN

ADIMLAR

I. Dünya Savaşı	29
I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti.....	35
Mondros Ateşkes Antlaşması	41
Kuvâymillîye Hareketi.....	47
Millî Bilincin Uyandırılması: Geldikleri Gibi Giderler.....	53
Misakımillîden Büyük Millet Meclisine	62
Büyük Millet Meclisine Karşı Ayaklanmalar.....	68
Sevr Antlaşması	71
Ünite Tekrar Testi	74
Genel Değerlendirme Testi.....	78

3. ÜNİTE

MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM!

Millî Mücadele Dönemi	83
Maarif Kongresi (16-21 Temmuz 1921) - Tekâlif-i Millîye Emirleri (7-8 Ağustos 1921).....	92
Ayağa Kalkan Millet.....	95
Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923).....	98
Sanatçıların Ve Edebiyatçıların Gözüyle Millî Mücadele.....	104
Ünite Tekrar Testi.....	107

4. ÜNİTE

ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Atatürk İlkeleri	111
Siyasi Alanda İnkılap.....	117
Hukuk İnkılabı.....	123
Eğitim ve Kültür Alanında İnkılap.....	126
Toplumsal Alanda İnkılaplar.....	129
Ekonomi Alanında Gelişmeler	132
Sağlık Alanında Yapılan Çalışmalar	135
Cumhuriyetin Kazanımları ve Atatürk'ün Gösterdiği Hedefler.....	137
Atatürk İlke ve İnkılaplarını Oluşturan Temel Esaslar.....	140
Ünite Tekrar Testi	143
Genel Değerlendirme Testi.....	147

5. ÜNİTE

DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar.....	151
Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi / Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler.....	154
Ünite Tekrar Testi	156

6. ÜNİTE

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

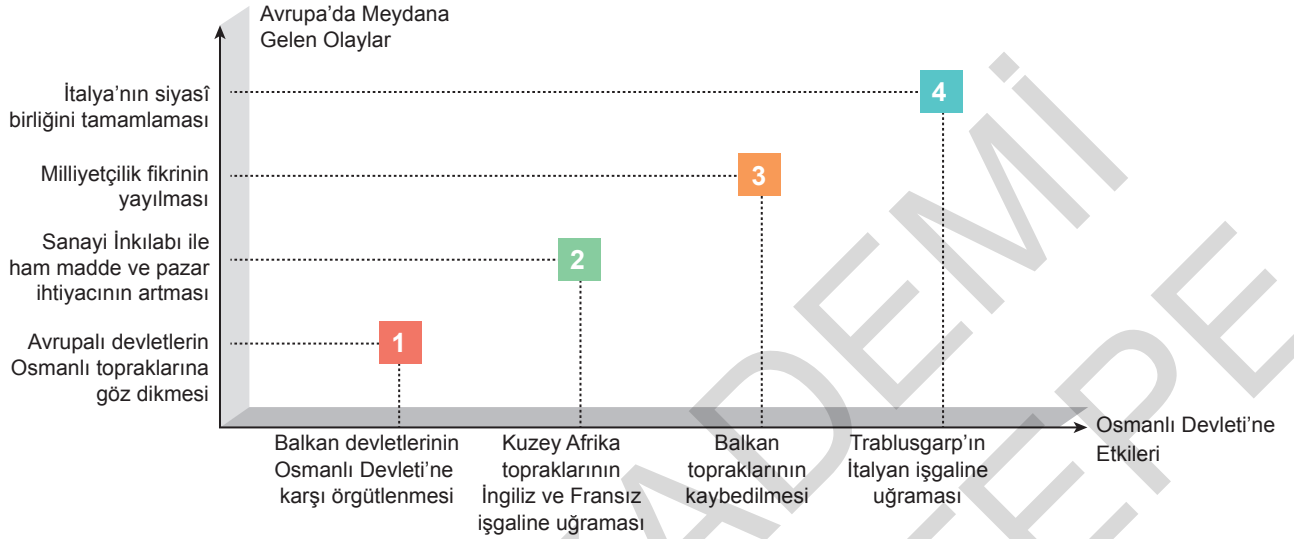
Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası.....	159
Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasındaki Gelişmeler.....	162
Hatay'ın Ana Vatana Katılması	165
Ünite Tekrar Testi	167
Genel Değerlendirme Testi	171

7. ÜNİTE

ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Mustafa Kemal Atatürk'ün Ölümü / Atatürk'ün Eserleri / Atatürk ve II. Dünya Savaşı.....	175
Türkiye'de Çok Partili Siyasi Hayata Geçiş.....	179
DENEME SINAVI	181
CEVAP ANAHTARI	187

1. Aşağıdaki grafikte Avrupa'da meydana gelen olaylar ve bu olayların Osmanlı Devleti'ne olan etkileri gösterilmiştir.

Verilen grafiğe bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
 B) Osmanlı Devleti'nin Akdeniz hâkimiyeti zayıflamıştır.
 C) İtalya savunmasız olduğu düşüncesiyle Trablusgarp'a göz dikmiştir.
 D) Avrupalı devletler ekonomik kaygılarla saldırgan bir politika izlemiştir.
2. Coğrafi keşifler, Fransız İhtilali ve Sanayi İnkılabı gibi Avrupa'da meydana gelen olayların Osmanlı Devleti üzerindeki etkilerinden bazıları şunlardır:

- İpek ve Baharat Yolları önemini kaybetmiştir.
- Osmanlı parası değer kaybetmiş, gümrük vergileri azalmıştır.
- Milliyetçilik fikrinin etkisiyle Osmanlı Devleti içindeki azınlıklar ayaklanmışlardır. Bu ayaklanmalar sonucunda Balkan milletleri bağımsızlık kazanarak Osmanlı Devleti'nden ayrılmışlardır.
- Ekonomisi bozulan Osmanlı Devleti dış borç almak zorunda kalmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Avrupa'da meydana gelen olayların Osmanlı Devleti'ni;

- I. Siyasî,
 II. Sosyal,
 III. Ekonomik

alanlarından hangilerinde olumsuz etkilediği söylenebilir?

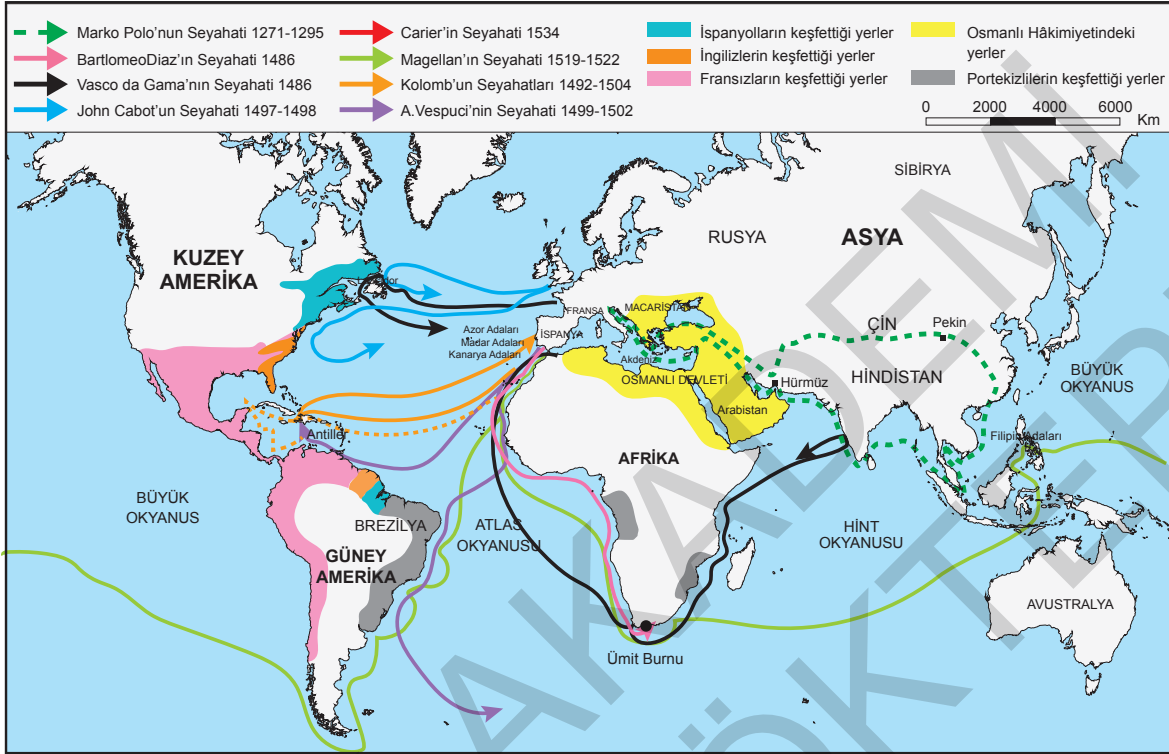
- A) I ve II. B) I ve III.
 C) II ve III. D) I, II ve III.

3. Avrupa'da gelişen Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Sanayileşen Avrupalı Devletler ürettikleri ürünleri kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Osmanlı toprakları uluslararası ortak pazara dönüştü. Osmanlı pazarları Avrupa'dan gelen ucuz ürünlerle doldu. İnsanlar, ucuz ithal mallara yönelince malını satamayan Osmanlı esnafı üretimi durdurdu. Böylece Osmanlı sanayisi yavaş yavaş çöktü.

Bu bilgilere bakılarak Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti'ne etkileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ekonomiyi bozmuştur.
 B) Bütçe açığını artırmıştır.
 C) Halktan toplanan vergilerin miktarını azaltmıştır.
 D) Yerli üretimi zarara uğratmıştır.

4. Aşağıdaki haritada coğrafi keşifleri gerçekleştiren denizcilerin seyahatleri gösterilmiştir.

Haritaya bakılarak coğrafi keşifler ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bartolomeo Diaz Ümit Burnu'na ulaşmıştır.
- B) Okyanusa kıyısı olan limanlar önemli hale gelmiştir.
- C) Osmanlı hâkimiyetindeki yollar Avrupalıların eline geçmiştir.
- D) Afrika'nın güneyinden Hindistan'a ulaşan yeni yollar bulunmuştur.

5. Islahat Fermanı ile azınlıklara;

- Kendi okullarını açabilme,
- Mal mülk edinebilme, banka ve şirket kurabilme,
- Kanun önünde eşit kabul görme hakları verilmiştir.

Bu bilgiye göre Islahat Fermanı'nda azınlıklar ile ilgili aşağıdaki alanlardan hangisinde bir düzenleme yapıldığı söylenemez?

- A) Siyasî
- B) Eğitim
- C) Hukuk
- D) Ekonomik

6. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında meşrutiyet ilan edildi. Böylece,

- Kanun-i Esasi adıyla ilk anayasa yürürlüğe kondu.
- 69'u Müslüman 46'sı gayrimüslim olmak üzere 115 kişiden oluşan Mebusan Meclisi göreve başladı.
- Olağanüstü durumlarda anayasayı askıya alma ve meclisi tatil etme hakkı padişaha verildi.

Bu bilgilere bakılarak meşrutiyetin ilan edilmesinin Osmanlı Devleti'nde yarattığı sonuçlar ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Rejim değişikliği yaşanmıştır.
- B) Anayasal yönetime geçilmiştir.
- C) Halk yönetime egemen olmuştur.
- D) Demokratikleşme yolunda adım atılmıştır.

7. Aşağıdaki tabloda 19. ve 20. yüzyıllarda Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için ortaya çıkan fikir akımlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

I. Osmanlıcılık	Hangi din ve ırktan olursa olsun Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları kaynaştırarak bir "Osmanlı milleti" oluşturmanın amaçlandığı bu akımla imparatorluğun bütünlüğünü sağlamak hedeflenmiştir.
II. İslamcılık	Devleti kurtarmak için hangi milletten olursa olsun bütün Müslümanları halifenin etrafında toplamayı amaçlamıştır.
III. Türkçülük	Devletin; dili, dini, soyu ve ülküsü bir olan topluma dayanarak ayakta durabileceğine inananlar tarafından savunulan bu fikre göre Osmanlı Türklerine ulusal bilinç kazandırılmalıydı.
Durum	I. Dünya Savaşı'nda Ermeniler, "Millet-i Sadıka" anlayışından uzaklaşarak Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmıştır. Ermenilerin Rusya ile işbirliği içinde hareket etmesi Osmanlı Devleti'ni bu savaşta zor durumda bırakmıştır.

Buna göre durum kısmında yer alan bilgiye bakıldığında, fikir akımlarından hangisinin güç kaybettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

8. • Fransız İhtilali ile yaygınlaşan milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti'ndeki azınlıkların ayaklanmasında etkili oldu. Bu ayaklanmalar sonucunda Osmanlı Devleti'nin yıkılma süreci hızlandı.
- Fransız İhtilali ile yaygınlaşan diğer fikirler de eşitlik, adalet, özgürlük, demokrasi ve insan hakları oldu. Bu fikirlerin Osmanlı Devleti'nde etkilerinin görülmesiyle demokratikleşme hareketleri başladı.

Bu bilgilere bakılarak Fransız İhtilali'nin sonuçları ile ilgili,

- I. İnsan hakları önem kazanmıştır.
II. Monarşi yönetimleri zayıflamıştır.
III. Çok uluslu devletler yıkılma sürecine girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve III. D) I, II ve III.

9. XIX. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı Devleti'nde özellikle Balkanlardaki gayrimüslim topluluklar, milliyetçilik akımının etkisi ve büyük Avrupa devletlerinin de kışkırtmaları sonucu bağımsızlıklarını elde etmek için ayaklanmaya başladılar. Osmanlı aydınları ve devlet adamları, yaşanan bu olumsuz gelişmeler üzerine Avrupalıların Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmalarına engel olmak ve devletin dağılmasını önlemek amacıyla çalışmalar yapmaya başladılar. Bu doğrultuda Abdülmecid Dönemi'nde Tanzimat Fermanı ilan edildi.

Bu bilgilere bakılarak Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İç ve dış dinamikler etkili olmuştur.
B) Yabancı devletlerin istekleri yerine getirilmiştir.
C) Egemen devlet anlayışının güçlendirilmesi amaçlanmıştır.
D) Devletin imparatorluk özelliği devam ettirilmek istenmiştir.

1. Aşağıda Mustafa'nın doğduğu ve büyüdüğü Selânik'i gösteren harita verilmiştir.

Haritaya bakılarak Selânik'in;

- I. Sosyal,
- II. Kültürel,
- III. Ekonomik

özelliklerinden hangileri ile ilgili çıkarımda bulunulabilir?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

2. Mustafa Kemal, Manastır Askeri İdadisinde sınıf arkadaşı Ömer Naci'den, Tevfik Fikret ve Namık Kemal'in eserlerinden, yakın arkadaşı Ali Fethi (Okyar) aracılığıyla da Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerin eserlerinden etkilenmiştir. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tevfik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp'ten; millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin'den (Yurdakul) etkilenmiştir. Ayrıca Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserlerini okuyarak demokrasi, millî egemenlik, özgürlük, eşitlik, hukukun üstünlüğü gibi kavramları öğrenme fırsatı bulmuştur.

Bu bilgilere göre Manastır yıllarının Mustafa Kemal'e kazandırdıkları hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diplomatik tecrübe kazandırmıştır.
- B) Evrensel düşüncelerle tanışma fırsatı sunmuştur.
- C) Millî ve çağdaş bir fikir hayatının temellerini atmıştır.
- D) Demokrasinin temel ilkelerini öğrenme imkanı sunmuştur.

3.

Mustafa Kemal'in babası Ali Rıza Efendi, Selânik Evkâf Dairesinde katip, 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı sırasında Asakir-i Millîye Taburunda üsteğmen rütbesiyle gönüllü subay, ardından da Yunan sınırındaki Papazköprüsü sınır gümrüğünde muhafaza memuru olarak çalışmıştır. Daha sonra bu görevinden istifa ederek Selanik'te kereste ve tuz ticaretiyle uğraşmıştır.

Ali Rıza Efendi'nin 1871'de evlendiği Zübeyde Hanım, yaşadığı dönemde az sayıda okuma yazma bilen Osmanlı kadınlarından biri olmasından dolayı çevresinde "Zübeyde Molla" olarak anılırdı. Ali Rıza Efendi ve Zübeyde Hanım'ın Mustafa Kemal'den başka Fatma, Ömer, Ahmet, Makbule ve Naciye adında beş çocukları daha olmuştur ancak Mustafa Kemal ve Makbule dışındaki çocukları küçük yaşta yaşamlarını yitirmişlerdir.

Görseldeki bilgilere bakılarak Mustafa Kemal'in aile hayatı hakkında,

- I. Annesi kültürlü bir kişiliğe sahiptir.
- II. Babası önce memurluk sonra esnafılık yapmıştır.
- III. Osmanlı Devleti zamanında Anadolu'dan Rumeli'ye göç ettirilmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III.   B) I ve II.   C) I ve III.   D) I, II ve III.

4. Mustafa'nın doğduğu ve çocukluğunun geçtiği Selânik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biriydi. İşlek bir limana sahip olmasının yanı sıra Avrupa'yla olan demir yolu bağlantısı, şehirde ticarî ve ekonomik hayatı canlandırmıştı. Selânik, Osmanlı'nın Batı'ya açılan kapısı konumundaydı. Türklerle birlikte Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi farklı etnik ve dinî kökenden gelen toplulukların birlikte yaşadığı bir şehirdi. Selânik'te Türkçe, Rumca, Bulgarca ve İbrani'ce yayımlanan resmi vilayet gazetesinin yanı sıra Avrupa'da çeşitli dillerde basılan gazete, dergi ve kitapları takip etme imkânı da vardı.

Bu bilgilere göre ticari ve ekonomik hayatının canlı olmasında Selânik'in aşağıdaki özelliklerinden hangisi etkili olmuştur?

- A) Liman şehri olması
- B) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
- C) Zengin kültürel birikime sahip olması
- D) Basın-yayın hayatının gelişmiş olması

5. Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü dönemde Osmanlı Devleti'nde birçok okul türü bulunmaktaydı. Bir yanda Avrupa tarzında eğitim veren modern okullar, bir tarafta geleneksel eğitim veren medreseler, diğer yanda ise azınlıkların açtığı azınlık okulları bulunmaktaydı. Bu durum ülkede farklı anlayışa sahip bireylerin yetişmesine neden olmuştur.

Metne bakılarak Osmanlı Devleti'ndeki durum ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kültür birliği sağlanmıştır.
- B) Eğitim ve öğretim birliği yoktur.
- C) Bilimsel gelişmeler çağın ötesine taşınmıştır.
- D) Yaygın olduğu için medreseler daha çok tercih edilmiştir.

6. Aşağıdaki görselde Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü okullar gösterilmiştir.

Görsele bakılarak Mustafa Kemal'in eğitim hayatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Eğitimini farklı şehirlerde sürdürmüştür.
B) Farklı nitelikteki okullarda eğitim görmüştür.
C) Bazı okullardaki öğrenciliği kısa sürmüştür.
D) Lise yıllarında şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başlamıştır.

7. Mustafa Kemal'in doğduğu; çocukluk, ilk ve orta öğrenim dönemini yaşadığı Selânik; çeşitli milletlerin, kültürlerin ve dinlerin kaynaştığı bir şehirdi.

Buna göre Mustafa Kemal'in;

- I. Hoşgörülü olma,
II. Farklı kültürlere saygı duyma,
III. Değişik düşüncelere açık olma

özelliklerine sahip olmasında Selânik'in etkili olduğu söylenebilir?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve III. D) I, II ve III.

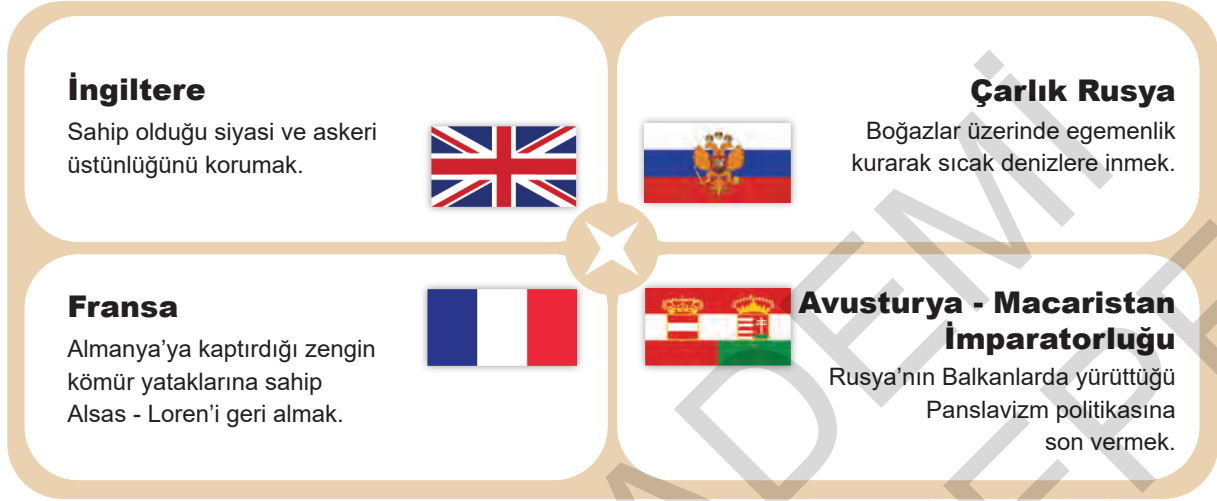
8. Her tarafta karışık sokakların aralarında tatlı sürprizlerle karşılaşılırdı. Kâh yeşilliklerin arasından birdenbire şehir ve denize açılan manzaralar, kâh çocuk sesleri ile okunan Kur'an nağmelerinin taşıdığı sıbyan mektepleri, kâh muntazam vuruşlarla bakır veya demir döven çekiç seslerinin duyulduğu karanlık atölyeler, kâh kırlangıç yuvası gibi geçmişin birçok faciasını yaşamış yüksek evler (...) Bu şehrin dilleri ve dinleri farklı mütevazı insanları, bu küçük tatlılardan büyük mutluluklar çıkarmasını bilirdi.

Bu metinden Selânik'in sosyal yapısı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
B) Özgür düşünce ortamına sahiptir.
C) Zengin yeraltı kaynaklarına sahiptir.
D) Önemli bir ticaret potansiyeline sahiptir.

1. Aşağıda Avrupa'daki bazı devletlerin I. Dünya Savaşı'na girmelerindeki amaçlar verilmiştir.

Bu bilgilere göre I. Dünya Savaşı öncesindeki genel durum ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ham madde ve pazar yarışı ön plana çıkmıştır.
B) Devletler itilaf ve ittifak adıyla iki gruba ayrılmıştır.
C) Devletler arasında ekonomik ve siyasi rekabet yaşanmıştır.
D) Milliyetçilik rekabeti Çarlık Rusya ile Avusturya - Macaristan'ı karşı karşıya getirmiştir.

2. Aşağıdaki tabloda I. Dünya Savaşı'na katılan devletler gösterilmiştir.

	İttifak Devletleri	İtilaf Devletleri
Savaştan Önce	<ul style="list-style-type: none"> Almanya Avusturya-Macaristan İmparatorluğu İtalya 	<ul style="list-style-type: none"> İngiltere Fransa Çarlık Rusya
Savaş Başladıktan Sonra	<ul style="list-style-type: none"> Osmanlı Devleti Bulgaristan 	<ul style="list-style-type: none"> İtalya Yunanistan Sırbistan Portekiz Belçika Brezilya ABD

Tabloya bakılarak I. Dünya Savaşı ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bölgesel bir savaş olduğu
B) Geniş bir alanı etkilediği
C) Ekonomik sorunların sonucu olduğu
D) İtilaf Devletlerinin galibiyetiyle sonuçlandığı

3. Aşağıdaki haritada I. Dünya Savaşı'na katılan devletler gösterilmiştir.

Haritaya bakılarak I. Dünya Savaşı hakkında,

- I. Savaş, Avrupa kıtası ile sınırlı kalmıştır.
- II. Balkan devletleri savaşa sonradan girmiştir.
- III. Her iki gruptan da taraf değiştiren devletler olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız II.   B) I ve II.   C) I ve III.   D) II ve III.

4. Rusya, Balkanlarda Panslavizm politikası uygulayarak bölgede yaşayan Slav kökenli insanları kendi hâkimiyeti altına almak isterken Avusturya – Macaristan İmparatorluğu, Rusya'nın bu politikasına engel olmak istiyordu. Bu nedenle iki devlet Balkanlarda çıkar çatışmasına girmişti.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İki devlet arasında bölgesel çekişme yaşanmıştır.
- B) Millîyetçilik fikri iki devlet arasında rekabete neden olmuştur.
- C) Balkanlar Avrupalı devletlerin ham madde ve pazar yatağı haline gelmiştir.
- D) Panslavizm politikası Avusturya – Macaristan İmparatorluğu'nu rahatsız etmiştir.

5.

I. Dünya Savaşı'nın Özel Nedenleri

Fransa, Almanya'ya kaptırdığı Alsas Loren'i geri almak istemiştir.

Rusya, panslavizm politikasını başarıya ulaştırarak Balkan topraklarını ele geçirmek istemiştir.

Almanya, İngiliz sömürgelerini ele geçirmek istemiştir.

Görseldeki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Fransa, savaş sonunda amacına ulaşmıştır.
B) Rusya, Osmanlı toprak bütünlüğüne sahip çıkmıştır.
C) Yayılmacılık politikası savaşı kaçınılmaz hale getirmiştir.
D) Almanya ile İngiltere arasında yaşanan milliyetçilik sorunu rekabete neden olmuştur.

6. I. Dünya Savaşı öncesinde,

- İngiltere, kendisi gibi sömürgeci bir dış politika takip etmeye başlayan Almanya'nın ilerlemesini tehdit olarak görüyordu. Almanya'nın güçlenmeye başlaması, İngiltere'nin hem Avrupa'daki üstünlüğünü hem de deniz aşırı ticaretini olumsuz etkiliyordu.
- Almanya, siyasi birliğini diğer Avrupa devletlerine göre geç tamamladı. 1870-1871 Sedan Savaşı'nda Fransa'yı yenilgiye uğratarak zengin kömür yataklarına sahip Alsas-Loren'i Frankfurt Antlaşması'yla aldı. Bu sayede enerji ihtiyacını karşılayarak sanayisini daha da güçlendirdi.
- Fransa, daha önce kaybettiği zengin maden yataklarına sahip Alsas-Loren'i Almanya'dan geri almak istedi. Ayrıca sınır komşusu Almanya'nın giderek güçlenmesini kendisi açısından bir tehdit olarak görmeye başladı.

Bu bilgilere bakılarak I. Dünya Savaşı öncesinde Avrupa'daki durum hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Süregelen sorunlar yaşanmıştır.
B) Fransa ile İngiltere'nin çıkarları örtüşmüştür.
C) Devletler emperyalist politikalar gütmüştür.
D) Milliyetçilik rekabeti devletleri karşı karşıya getirmiştir.

7. 28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan Velihtı Francis Ferdinand'ın (Franz Ferdinand) Saraybosna'da Sırp Gavrilo Princip (Gavrilo Prinsip) tarafından öldürülmesiyle I. Dünya Savaşı'nı başlatacak ilk olay gerçekleşti. Olaydan hemen sonra Avusturya-Macaristan, Sırbistan'a 48 saat süreli bir ultimatoma verdi. Sırbistan bu ultimatoma olumlu yanıt vermemesi üzerine Avusturya-Macaristan, 28 Temmuz 1914'te Belgrad'ı bombaladı ve böylece savaş fiilen başladı. Rusya'nın Sırbistan'ın, Almanya'nın da Avusturya'nın yanında yer alması ve İngiltere ile Fransa'nın da Rusya'yı desteklemesi sonucu savaş daha da yayıldı.

Bu bilgilere göre,

- I. I. Dünya savaşı Balkan topraklarında başlamıştır.
II. Ham madde ve pazar rekabeti savaşı kaçınılmaz hale getirmiştir.
III. Saraybosna'da yaşanan suikast var olan sorunları gün yüzüne çıkarmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız II. B) I ve III.
C) II ve III. D) I, II ve III.

1.

KAFKAS CEPHESİ

SAVAŞIN NEDENLERİ

- ➔ 1877 - 78 Savaşı (93 Habri) sonunda Ruslara bırakılmış olan Kars, Ardahan ve Batum'un geri alınarak Kafkasya'ya hakim olunmak istenmesi
- ➔ Orta Asya'da yaşayan Türklerle temasa geçilerek Turancılık (Pantürkizm) düşüncesinin gerçekleştirilmek istenmesi
- ➔ Bakü petrolünün ele geçirilmek istenmesi

SAVAŞIN GELİŞİMİ

- ➔ 22 Aralık 1914'te başlayan Sarıkamış Harekâtı Osmanlı Devleti'nin yenilgisiyle sonuçlandı.
- ➔ Sarıkamış faciasını fırsat bilen Rusya saldırıya geçerek 1916 yılı başlarında Erzurum, Muş, Bitlis, Trabzon ve Erzincan'ı ele geçirdi.
- ➔ Çanakkale Savaşı'nın sonuçlanmasından sonra Doğu'da bulunan 16. Kolordu Komutanlığına atanan Mustafa Kemal Paşa, yaptığı başarılı savaşlar sonucunda Muş ve Bitlis'i Ruslar'dan geri aldı.

SAVAŞIN SONUÇLARI

- ➔ Polonya'da Brest - Litovsk Antlaşması imzalandı (3 Mart 1918).
- ➔ Rusya, 1878 Berlin Antlaşması ile Osmanlılardan aldığı Kars, Ardahan ve Batum'u geri vererek Doğu Anadolu'yu tamamen boşalttı.

Görseldeki bilgilere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Cephe, Brest - Litovsk Antlaşması ile kapanmıştır.
 B) Askerî aşamada başarısız olan Osmanlı Devleti diplomatik alanda kazançlı çıkan taraf olmuştur.
 C) Mustafa Kemal, bu cephede göstermiş olduğu başarıyla dünya çapında tanınan bir asker konumuna gelmiştir.
 D) Osmanlı Devleti'nin Kafkas Cephesi'nde mücadele etmesinde siyasi, ideolojik ve ekonomik nedenler etkili olmuştur.

2. Aşağıdaki tabloda İttifak Devletlerinin Çanakkale Cephesi'ni açmasının nedenleri ve savaşın sonuçları verilmiştir.

ÇANAKKALE CEPHESİ	
Açılma Nedenleri	Sonuçları
<ul style="list-style-type: none"> • Rusya'ya yardım ulaştırmak • İstanbul ve Boğazları ele geçirerek Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak • Balkan Devletlerinin İttifak Grubu'nda savaşa girmelerini engellemek • Balkanlar üzerinden Almanya'ya yeni bir cephe açmak 	<ul style="list-style-type: none"> • İngiltere ve Fransa sömürgelerinde prestij kaybına uğramıştır. • Rusya, ekonomik ve sosyal bunalıma girmiştir. • Bulgaristan, İttifak Grubu'nda savaşa katılmıştır. • Mustafa Kemal ülke içinde ve dışında tanınmıştır.

Tablodaki bilgiler birlikte değerlendirildiğinde Çanakkale Cephesi'nin sonuçları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Savaşın alanı genişlemiştir.
 B) İmparatorluğun işgali gecikmiştir.
 C) Savaştan çekilen Rusya'nın yerini ABD doldurmuştur.
 D) Osmanlı Devleti'nin müttefikleri ile kara bağlantısı sağlanmıştır.

3. "...Allah'ın büyüklüğüne bakınız ki 1500 senelik İngiliz Devleti'nin tarihine bu olayı yazdıran ilk defa Türk süngüsüdür. İki seneden beri devam eden Cihan Harbi böyle bir olayı göstermedi. Ordum, Kut karşısında ve Kut'u kurtarmaya gelen İngilizler karşısında şehit ve yaralı olarak 300'ü aşan subay ve 10 bin askerini kaybetti. Fakat buna karşılık bugün Kut'tan 5'i general olmak üzere 481 subayla birlikte yaklaşık 13 bin kişilik ordusunu teslim alıyoruz. Bu teslim aldığımız İngiliz ordusunu kurtarmaya gelen İngiliz ordusuna da 30 bin kayıp verdirecek şu iki toplama yüzeysel olarak bakılırsa cihanı hayretlere düşürecek büyük bir fark görülecek ve tarih de bu olayı yazmakta zorlanacaktır. İşte Türk sabrının İngiliz inadını kırdığı bu harpte birinci defa Çanakkale'de, ikinci defa da burada görüyoruz. Yalnız, süngü ve göğsümüzle kazandığımız bu zaferde yeni gelişmekte olan savaş teknolojisi karşısında gelecekteki başarılarımıza parlak bir başlangıç olacağına kesin bir delildir. Bunun ismine 'Kut Bayramı' namını veriyorum. Ordu her sene bu günü kutlarken şehitlerimize dualar okuyacaktır..."

Halil Paşa'nın bu sözlerine bakılarak Kut'ül Amare Zaferi ile ilgili,

- I. İngilizlere karşı kazanılmıştır.
- II. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda elde ettiği ilk askerî başarıdır.
- III. Kazanılmasında kullanılan teknolojik silahlar etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

4. I. Dünya Savaşı'nda yenilen Almanya, Versay Antlaşması'yla Polonya'ya bırakmış olduğu yerleri geri almak için, savaştan sonra Polonya'nın batı bölgesini işgal etmiştir. Almanya'nın bu tutumu karşısında İngiltere ve Fransa barışı korumaya çalışmışlarsa da II. Dünya Savaşı'nın çıkmasını engelleyememişlerdir.

Bu bilgilerden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İki savaşta da çok sayıda cephe açılmıştır.
B) I. Dünya Savaşı öncesindeki bloklaşmalar günümüze kadar devam etmiştir.
C) Savaşların ikisi de aynı hükümleri içeren antlaşmalarla sonuçlanmıştır.
D) Birinci savaşın sonucu ikinci savaşın başlamasına ortam hazırlamıştır.

5. I. Dünya Savaşı çıktığında Osmanlı Devleti'nin önünde üç seçenek vardı: Almanya'nın yanında savaşa girerek Balkan Savaşlarındaki kayıpları telafi etmek, tarafsız kalarak devletin toprak bütünlüğünü korumaya çalışmak, İtilaf Devletleri ile birlikte savaşa girmek. Osmanlı Devleti yöneticileri, devlet savaşa katılmasa da devletin topraklarının paylaşılacak istendiğinin farkındaydı. Bu nedenle Osmanlı Devleti, savaşta tarafsız kalmak yerine kendine müttefik aramaya başladı. İttihat ve Terakki Partisi üyeleri ilk olarak İngiltere, Fransa ve Rusya'ya ittifak teklifinde bulunmuştu ancak bu girişimlerden bir sonuç alınamadı. Gelişen olaylar sonucunda kendisine müttefik bulamayan İttihat ve Terakki Hükûmeti ileri gelenleri Almanya ile uzlaşma zemini aramaya başladı. 27 Temmuz 1914 tarihinde İstanbul'da başlayan görüşme süreci 2 Ağustos 1914 tarihinde bir ittifak anlaşması ile sonuçlandı. Bu antlaşmaya göre Osmanlı Devleti fiilen savaşa girmeyi kabul etmiş oldu.

Bu bilgilere bakılarak I. Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Siyasi yalnızlık içindedir.
B) Kaybettiği toprakları geri almayı planlamaktadır.
C) Savaşın dışında kalamayacağını düşünmektedir.
D) Ekonomik zorluklarla mücadele etmektedir.

6. Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı'nda Kanal Cephesi'ni, Mısır'ı geri almak için Almanlarla birlikte açtı. Almanların bu cephedeki amacı Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin Uzak Doğu sömürgelerine giden yolunu kesmekti. Cemal Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu, Şubat 1915 tarihinde I. Kanal Harekati'ni, Ağustos 1916'da, II. Kanal Harekati'ni yapsa da, İngilizlerin kışkırtmasıyla bir kısım Müslüman Arabın Osmanlı'ya karşı ayaklanması ve ordunun malzeme sıkıntısı çekmesi nedeniyle başarıya ulaşamadı. Bunun üzerine harekete geçen İngilizler, Sina Yarımadası'nı alarak Suriye sınırına kadar dayandı.

Bu bilgilerden aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) İslamcılık duygusunun güç kaybettiği
B) İngiltere'nin sömürgeci bir devlet olduğu
C) Osmanlı Devleti'nin coğrafi şartlara yenildiği
D) Almanya'nın Osmanlı Devleti'nin coğrafi konumundan yararlanmaya çalıştığı

7.

**Sarıkamış yarımdır, borandır Sarıkamış,
Sarıkamış ayazdır, dstandır Sarıkamış,
Sarıkamış evlattır tam doksan bin.
Evladı buz kesmiş,
Evladı toprak olmuş,
Tam doksan bin anadır Sarıkamış...**

Bedirhan GÖKÇE

1. Hangi Cephe?

**Sen misin Mustafa Kemal'im ileri diyen?
İşte fırladık siperden.
Sırtına yüklenmiş kahraman
Seyit 276 kiloluk mermiyi,
Koşuyor bataryasına ateşler içinden.**

Fahri ERSAVAŞ

2. Hangi Cephe?

Yukarıdaki şiirler ve görsellerde belirtilen cephelerin isimleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) 1. Çanakkale 2. Kafkasya
B) 1. Kafkasya 2. Çanakkale
C) 1. Irak 2. Galiçya
D) 1. Kafkasya 2. Kanal

8. Aşağıdaki tabloda Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği bazı cepheler ve bu cephelerin açılma nedenleri verilmiştir.

CEPHE	AÇILMA NEDENİ
Irak Cephesi	İngiltere, Musul petrolerine sahip olmak ve Rusya'ya Kafkasya üzerinden yardım götürmek amacıyla bu cepheyi açmıştır.
Kanal Cephesi	Osmanlı Devleti bu cepheyi açarak İngiltere'nin sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmeyi ve Mısır'ı geri almayı amaçlamıştır.
Çanakkale Cephesi	İtilaf Devletleri bu cephede Boğazları ele geçirerek, müttefiki olan Rusya'ya yardım götürmeyi amaçlamıştır.

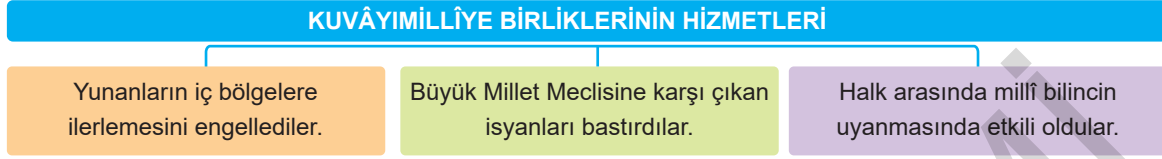
Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Coğrafi olarak önemli bir konumdadır.
II. İtilaf Devletlerinin karşısında yer almıştır.
III. Kaybettiği toprakları geri almak amacıyla.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III

1. Aşağıdaki şemada Kuvâyımillîye birliklerinin hizmetleri hakkında bazı bilgilere yer verilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Kuvâyımillîye birlikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Düşman ilerleyişine engel olamamışlardır.
B) Türk halkının direnişe geçmesinde etkili olmuşlardır.
C) Vatanseverlik duygusunun güçlenmesine katkı sağlamışlardır.
D) Ülke içinde huzur ve güvenliğin sağlanmasına katkı sağlamışlardır.

2. TBMM'nin açılmasından sonra görülen;

- Kuvayımillîye birliklerinin ihtiyaçlarının Millî Savunma Bakanlığına karşılanması,
- Batı ve Güney Cephelerinin Genel Kurmay Başkanlığına bağlanması,

gelişmelerine bakılarak,

- I. Askerî gücün belli bir otoriteye bağlanmasına çalışılmıştır.
II. Savunma kuruluşlarının keyfi uygulamalarının önüne geçilmek istenmiştir.
III. İstanbul Hükümetinin Millî Mücadele'ye verdiği desteğin artırılmasına çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

- 3.** Kuvâyımillîye bir yandan Yunan işgalini önlemeye çalışırken diğer yandan Anadolu'daki Millî Mücadele'ye karşı çıkarılan isyanları bastırmakla da uğraşıyordu. Bu sırada Yunan ordusu Uşak üzerinden saldırıya geçti. Mustafa Kemal dağınık halde faaliyet yürüten Kuvayımillîye birlikleri ile kesin bir zafer kazanılamayacağını düşünüyordu. Bir merkezden koordine edilmeyen ve askerî disiplinden yoksun olan bu birlikler, düşmanı yurttan atacak güce sahip değildi. Zaman zaman halka baskı uygulamaları TBMM'ye duyulan güveni zedelemekteydi. Bu olumsuzluklar üzerine Millî Mücadele'yi disiplinli ve düzenli birliklerle yürütebilmek amacıyla TBMM'de düzenli bir ordu kurulması kararı alındı.

Bu bilgilere bakılarak Kuvâyımillîye birliklerine son verilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Düzensiz olmaları
B) Askerî eğitimden yoksun olmaları
C) Hukuksuz davranışlara girişmeleri
D) Yunanlara karşı girişilen Gediz taarruzunda başarısız olmaları

4. Millî Mücadele’de en şiddetli çarpışmalar Batı Cephesi’nde yaşanmıştır. İzmir’in işgali, Millî Mücadele açısından bir dönüm noktası olmuştur. Çünkü o zamana kadar işgallerin geçici olduğunu düşünen Türk milleti vatanın elden gitmek üzere olduğunu anlamış ve vatan savunmasını fiilen üstlenmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Batı Cephesi’nde İtilaf Devletlerine karşı mücadele edilmiştir.
- B) İzmir’in işgali millî bilincin uyanmasında etkili olmuştur.
- C) Kuvayimillîye birlikleri Batı Cephesi’ndeki mücadeleyi kazanmıştır.
- D) İzmir’in işgali İstanbul Hükümetini harekete geçirmiştir.
5. Aşağıda Birinci İnönü Savaşı ile ilgili bilgi kartı verilmiştir.

BİRİNCİ İNÖNÜ MUHAREBESİ	
Tarih	: 6 Ocak 1921
Cephe durumu	: Yunan saldırısı ile başlayan savunma savaşıdır.
Sonuç	: Yunan kuvvetleri geri çekilmek zorunda kalmıştır.
Taraflar	
Yunan Ordusu	: General Papulos
TBMM Hükümeti	: Albay İsmet Bey
Amaçlar	
Yunan Ordusu	: Megali İdeası’nı gerçekleştirmek
TBMM Hükümeti	: Misakımillî’yi gerçekleştirmek

Bilgi kartına bakılarak I. İnönü Savaşı ile ilgili,

- I. Türk tarafı milis güçlerle mücadele etmiştir.
- II. TBMM, ulusal bağımsızlığı gerçekleştirmek amacıyla mücadele etmiştir.
- III. Yunanlar, Büyük Yunan İmparatorluğu kurmak amacıyla mücadele etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III.
- C) II ve III. D) I, II ve III.

6. I. İnönü Savaşı’ndan sonra TBMM, Sovyetler Birliği yönetimiyle dostluk anlaşması imzalamak üzere Moskova’ya bir heyet göndermişti. Aynı günlerde İngilizlere karşı Rusya’dan yardım ve destek sağlamakla görevli bir Afgan heyeti de Moskova’ya gelmişti. Burada Türk heyeti ile Afgan heyeti arasındaki görüşmeler sonucu bir dostluk ve iş birliği antlaşması yapıldı. Antlaşmaya göre iki ülke arasında siyasî ilişkileri kuvvetlendirmek amacıyla karşılıklı elçiler görevlendirildi. İki devlet birbirlerinin bağımsızlığını tanıdı. Taraflardan biri saldırıya uğradığı zaman, saldırıya uğrayan devlete diğeri yardım edecekti. TBMM, Afganistan ordusunu eğitmek için subay ve öğrenci gönderecekti. Bu antlaşma ile ilk defa Müslüman bir devlet TBMM’yi ve Misakımillî’yi tanımış oldu.

Bu bilgilere göre Afgan Dostluk Antlaşması ile ilgili,

- I. Sovyet Rusya’nın arabuluculuğu ile Moskova’da imzalanmıştır.
- II. İki ülke aralarında eğitim ve askerî konulardaki iş birliğini güçlendirmiştir.
- III. TBMM Hükümetinin İslam dünyasında ve uluslararası alanda tanınmasına katkı sağlamıştır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III.
- C) II ve III. D) I, II ve III.

7. II. İnönü Savaşı sonucunda yaşanan gelişmelerden bazıları şunlardır:
- O güne kadar Yunanistan’ın arkasında olan İngiltere, tutumunu değiştirmeye başlamış; hemen sonrasında İtilaf Devletleri savaşta tarafsız olduklarına dair bir bildiri yayımlamıştır.
  - Fransa, TBMM Hükümetini fiilen tanımıştır ve hükümetin temsilcileriyle görüşmeye başlamıştır.
  - Halkın TBMM Hükümeti ve ordusuna olan güveni artmış, Millî Mücadele ruhu pekişmiştir.
  - İtalya, Anadolu’dan kademeli olarak çekilmeye başlamıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) TBMM’nin içte ve dışta itibarı artmıştır.
- B) Batı Cephesi’nin askerî safhası sona ermiştir.
- C) Türk halkı arasındaki millî birlik ruhu güçlenmiştir.
- D) İtilaf Devletleri arasındaki birlik zayıflamaya başlamıştır.

8. Aşağıdaki krokide Birinci İnönü Savaşı'nın yapıldığı alan gösterilmiştir.

Krokiye bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaş Ankara'nın doğusunda gerçekleşmiştir.
B) Yunan ordusu İstanbul'dan harekete geçmiştir.
C) Düşman birlikleri geri çekilmek zorunda kalmıştır.
D) Çerkez Ethem düzenli orduya katılmamak için ayaklanmıştır.

9. I. İnönü Savaşı'nın kazanılmasıyla TBMM'nin ülke içinde ve ülke dışında gücü artmıştır.

Buna göre I. İnönü Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi TBMM'nin ülke içinde gücünü artırdığına kanıt gösterilebilir?

- A) Londra Konferansı'na davet edilmesi
B) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nu kabul etmesi
C) Afganistan ile Dostluk Antlaşması'nı imzalaması
D) Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nı imzalaması

10. İtilaf Devletleri Batı Cephesi'nde kazanılan İnönü Zaferi üzerine Paris'te toplanarak Londra'da bir konferans yapılmasını kararlaştırmışlardır. Toplanan bu konferansa Osmanlı Hükûmeti ile birlikte TBMM Hükûmeti de katılmıştır.

Bu bilgiye bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Askerî başarı beraberinde siyasî başarı getirmiştir.
B) İtilaf Devletleri, TBMM'nin varlığını tanımıştır.
C) I. İnönü Savaşı'nın uluslararası sonuçları da olmuştur.
D) Osmanlı Devleti ve TBMM dış politikada ortak hareket etmiştir.

1. Aşağıdaki görselde "Cumhuriyet Döngüsü" gösterilmiştir.

Döngü görseline bakılarak cumhuriyet rejimi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılmaz?

- A) Eşitliği savunur.
B) Cinsiyet ayrımını kabul etmez.
C) Siyasî hakların kullanımını önemser.
D) Seçilmişlerin her alanda üstünlüğünü savunur.

2.

I. "Millet açıkça bilmelidir: Uygarlık öyle güçlü bir ateştir ki ona uzak kalanları yakar ve yok eder."

II. "Hürriyet olmayan bir ülkede ölüm ve yok oluş vardır. Her gelişmenin ve kurtuluşun anası hürriyettir."

III. "Beyan etmeliyiz ki devlet ve fert birbirine karşı değil birbirinin tamamlayıcısıdır."

Atatürk'ün bu sözlerinin devletçilik, milliyetçilik ve inkılapçılık ilkeleriyle olan ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	Devletçilik	Milliyetçilik	İnkılapçılık
A)	I	II	III
B)	III	II	I
C)	II	I	III
D)	II	III	I

3. Cumhuriyetin kurulmasından sonra gerçekleştirilen, millî eğitimle ilgili uygulamalardan bazıları şunlardır:

- I. Durmaksızın daha çağdaş ve daha doğruya yönelinmiştir.
II. Okur-yazar olmayan birey bırakmamak ülküsüyle eğitim yatırımları yapılmıştır.
III. Halkın kendi kendini yönetmesinin bir erdem olduğu düşüncesi eğitimle yaygınlaştırılmıştır.

Bu uygulamaların Atatürk ilkeleriyle ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	İnkılapçılık	Cumhuriyetçilik	Devletçilik
B)	İnkılapçılık	Devletçilik	Cumhuriyetçilik
C)	Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık	Devletçilik
D)	Devletçilik	Cumhuriyetçilik	İnkılapçılık

4.

"Hülasa bizim takip ettiğimiz devletçilik, ferdi çalışma ve faaliyeti esas tutmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha ve memleketi bayındırlığa erdirmek için milletin genelde yüksek menfaatlerinin gerektiği işlerde, özellikle iktisadî sahada devleti fiilen ilgili kılmaktır."

Atatürk bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisinin önemine vurgu yapmıştır?

- A) Toplumsal adaletin sağlanması
- B) Bireysel girişimlerin önüne geçilmesi
- C) Batılı yaşam tarzının benimsenmesi
- D) Devletin ekonomik hayatın içinde olması

5. **Atatürk'ün laiklik ilkesi;**

- Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı tutulmasını,
- İnsanların din, vicdan ve mezhep özgürlüğüne sahip olmasını,
- Akıl ve bilimin rehber edinilmesini savunur.

Buna göre laiklik ilkesinin aşağıdaki alanlardan hangisinde yapılan yeniliklere yön verdiği söylenemez?

- A) Siyasî
- B) Toplumsal
- C) Eğitim ve kültür
- D) Ekonomi

6. "Gözlerimizi kapayıp yalnız yaşadığımızı farz edemeyiz. Memleketimizi bir çember içine alıp cihan ile alakasız yaşayamayız. Bilakis ileri, medeni bir millet olarak medeniyet sahasının üzerinde yaşayacağız. Bu hayat, ancak ilim ve fen ile olur. İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her millet ferдинin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur."

Atatürk bu sözleriyle aşağıdaki ilkelerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Milliyetçilik
- B) Devletçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Halkçılık

7. **Atatürk, "Sebebe ne olursa olsun vatandaşın derdine çare bulmak, cumhuriyet idaresinin bir görevidir." sözüyle cumhuriyet idaresinin dayandığı temel ilkelere hangisine vurgu yapmıştır?**

- A) Milliyetçilik
- B) Laiklik
- C) İnkılapçılık
- D) Halkçılık

8. "Bugünkü hükümetimiz, devlet teşkilatımız doğrudan doğruya milletin kendi kendine, kendiliğinden yaptığı bir devlet teşkilatı ve hükümettir. Hükümet millettir ve millet hükümettir."

Atatürk bu sözüyle aşağıdaki ilkelere hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Milliyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Laiklik

9. "Şimdiye kadar izlenen eğitim ve öğretim yöntemlerinin ulusumuzun geri kalmasında en önemli etken olduğu kanısındayım. Onun için bir ulusal eğitim programından söz ederken eski dönemin boş inançlarından ve doğuştan getirdiğimiz niteliklerimizle hiçbir ilişkisi olmayan yabancı düşüncelerden, Doğu'dan ve Batı'dan gelebilen tüm etkilerden uzak, ulusal kimliğimiz ve tarihimizle uyuşan bir kültürü kastediyorum."

Atatürk bu sözleriyle aşağıdaki ilkelere hangisine vurgu yapmıştır?

- A) İnkılapçılık
- B) Laiklik
- C) Cumhuriyetçilik
- D) Milliyetçilik

10. Atatürkçü düşünce sistemine dinamik bir yapı kazandırarak çağdaşlaşmanın sürekli hâle gelmesini sağlayan ..... ilkesi, aklın ve bilimin öncülüğünde gelişmeyi ve yenileşmeyi esas alır.

Metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Halkçılık
- B) Milliyetçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Cumhuriyetçilik

11. İnkılapçılık, çağın gerisinde kalmamayı, değişen şartlara ve çağdaş hayatın gereklerine uyum sağlamayı amaç edinen Atatürk ilkesidir.

Bu bilgiye bakılarak inkılapçılık ilkesi hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dinamiktir.
B) Yenilikçidir.
C) Durağandır.
D) Çağdaştır.

12. Devletçilik ilkesi, mülkiyet hakkının ulusun yararına aykırı biçimde kullanılmasına karşıdır.

Bu durumun;

- I. Laiklik,
II. Halkçılık,
III. İnkılapçılık

ilkelerinden hangilerinin doğrudan bir gereği olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III.
C) I ve II.
D) II ve III.

13. Aşağıda Atatürk'ün TBMM'de yaptığı bir konuşmasına yer verilmiştir.

"Efendiler, milletimiz çiftçidir. Millet in çiftçilikteki çabasını, çağdaş ekonomik önlemlerle azami haddine ulaştırmalıyız. Köylünün çalışmasının sonuçlarını ve ürünlerini kendi menfaati lehine azami haddine çıkarmak ekonomik siyasetimizin temel ruhudur."

Atatürk bu konuşmasında aşağıdaki ilkelerden hangilerini ön plana çıkarmıştır?

- A) İnkılapçılık – Cumhuriyetçilik
B) Halkçılık – İnkılapçılık
C) Devletçilik – Laiklik
D) Cumhuriyetçilik – Devletçilik

14.

Ulus gazetesinin verilen manşetine bakılarak cumhuriyet döneminde aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin uygulandığı söylenebilir?

- A) Milliyetçilik
B) Devletçilik
C) Laiklik
D) Cumhuriyetçilik

15.

"Sizler, yani yeni Türkiye'nin genç evlatları, yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz. Türk gençliği gayeye, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir."

Atatürk bu sözleriyle aşağıdaki ilkelerden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Milliyetçilik
B) Halkçılık
C) Devletçilik
D) İnkılapçılık

16. Atatürkçü milliyetçilik anlayışı, toplumu sadece ırk çizgileriyle değil din ve mezhep çizgileriyle bölmeyi de reddeder.

Bu açıklamaya bakılarak Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Devletin ulusal ve bağımsız olmasını önemser.
B) Ulusal ve insanî değerleri kaynaştırmayı amaçlar.
C) Sınırları belli ve bölünmez vatan anlayışını savunur.
D) Siyasî varlığının dışındaki Türklerin yönetimlerine saygılı olmayı önemser.

1.

Bu haritaya göre,

- I. Suriye, Sadabat Paktı'na katılmamıştır.
- II. Türkiye, bölgesel ittifakların içinde yer almıştır.
- III. Balkan Antantı'nda yalnızca Türkiye'nin sınır komşuları yer almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.   D) I ve III.

2. Lozan görüşmeleri devam ederken "Türk ve Rum Nüfus Mübadelesine Dair Sözleşme" imzalandı. Bu sözleşmeye göre, Yunanistan'daki Rumlar ile Anadolu'daki Türkler karşılıklı olarak yer değiştirecek; İstanbul'daki Rumlar ile Batı Trakya'daki Türkler, bu mübadelenin dışında tutulacaktı. Sözleşmenin uygulanma aşamasına gelindiğinde iki taraf arasında anlaşmazlık yaşandı. Yunanistan'ın Türkiye'de daha fazla Rum nüfusu kalması yönündeki çabası Türkiye'nin tepkisine sebep oldu. Yunanistan'ın Batı Trakya'daki Türklerin mallarına el koyması üzerine Türkiye de İstanbul'da yaşayan Rumların mallarına el koydu.

Bu bilgilere göre Türk - Yunan ilişkileri hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mübadele konusu siyasi gerginliğe neden olmuştur.
B) Türkiye, mütekâbiliyet esasına göre hareket etmiştir.
C) Yunanistan, imzalanan sözleşmeye aykırı davranmıştır.
D) Sorunun çözümü Balkan Antantı'na zemin hazırlamıştır.

3. Aşağıdaki tabloda Osmanlı borçlarının miktarı ve bu borçlardan devletlere düşen pay gösterilmiştir.

ÜLKELER	BORÇ TUTARI	ÜLKELER	BORÇ TUTARI
Türkiye	84,597,495	Hicaz	1,477,518
İtalya	243,000	Arnavutluk	1,633,233
Bulgaristan	1,776,354	Yunanistan	11,054,534
Yugoslavya	5,435,597	Suriye - Lübnan	11,108,858
Filistin	3,284,429	Yemen	1,182,104
Irak	6,772,142	Diğer	1,017,626
Toplam			129,605,090

Tabloya bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Borçların paylaşımında adaletli davranılmıştır.
- B) Türkiye tespit edilen paylaşım planını kabul etmemiştir.
- C) Toplam borcun yarısından fazlası Türkiye'ye bırakılmıştır.
- D) Borçların paylaşımı devletlerin yüzölçümüne göre belirlenmiştir.

4. Aşağıda bir Fransız gazetecinin yabancı okullarla ilgili sorusuna Atatürk'ün verdiği cevap verilmiştir.

"Türkiye'de bizim okullarımızın bile sahip olmadıkları ayrıcalıklara yabancı okulların sahip olmaları kabul edilemez. Kurumlarınız kanun ve kurallara uydukça yaşayabilir."

Verdiği cevaba bakılarak yabancı okullar sorunu ile ilgili Atatürk'ün görüşü aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Yabancı okullar kanunlara uymalıdır.
- B) Yabancı okullar denetim altına alınmalıdır.
- C) Yabancı okulların faaliyetlerine son verilmelidir.
- D) Yabancı okulların ayrıcalıklarına son verilmelidir.

5. 5 Haziran 1926'da Ankara'da imzalanan antlaşmaya göre; Irak Hükûmetine bırakılan Musul'un petrol vergi gelirinin % 10'u 25 yıl süreyle Türkiye'ye verilecekti. Ancak o günlerde nakit paraya ihtiyacı olan Türkiye, 500 bin İngiliz sterlini karşılığında bu haktan vazgeçti.

Bu bilgiye bakılarak Türkiye ile ilgili,

- I. Toprak kaybı yaşamıştır.
- II. Misâkımillî'den taviz vermiştir.
- III. Günün koşullarına göre hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

6. I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan barış antlaşmaları kalıcı barışı sağlayamadı. Almanya ve İtalya'nın yeniden silahlanarak saldırgan bir politika takip etmesi, Balkanlar için bir tehdit oluşturdu. Bunun üzerine Türkiye, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan aralarında Balkan Antantı'nı imzalayarak topraklarını korumaya çalıştı.

Bu bilgilere bakılarak Balkan Antantı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Bölgesel bir oluşumdur.
B) Bir savunma antlaşmasıdır.
C) Almanya ve İtalya'ya karşı önlem niteliği taşır.
D) Türkiye'nin sınır komşularından oluşan bir birliktir.

7.

İtalya'nın Asya ve Afrika'da genişleme hedefi, bölgedeki ülkelerin güvenliklerini tehdit eder duruma gelmişti. Bu tehlike karşısında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında 1937 yılında Sadabat Paktı imzalandı. Pakt'a üye devletler birbirlerinin sınırlarına saygı göstermeyi ve birbirlerinin iç işlerine müdahale etmemeyi kabul ettiler.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Pakt'a üye devletler birlikte hareket ederek sınırlarını genişletecektir.
B) Pakt'a üye devletler birbirlerine karşı dostça hareket edecektir.
C) Pakt'a üye devletler birbirlerinin topraklarına saygılı olacaktır.
D) Pakt'a üye devletler birbirlerinin egemenlik alanlarına müdahale etmeyecektir.

8. Türkiye, Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile yabancı okulların ayrıcalıklarını kaldırıp, bu okulları Millî Eğitim Bakanlığına bağlamıştır. Ayrıca bu okullara Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulmak üzere tarih ve coğrafya dersleri konulmuştur.

Bu bilgiye göre Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun sonuçları ile ilgili,

- I. Millî kültür unsurları korunmuştur.
II. Eğitim faaliyetleri denetim altına alınmıştır.
III. Yabancı okulların faaliyetlerine son verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve III. D) I, II ve III.

9. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin bazı maddeleri aşağıda verilmiştir.

- Boğazların yönetimi Türkiye'ye devredilecektir.
- Askerden arındırılmış bölge kaldırılacak, Türkiye buralarda askerî tedbir alabilecektir.
- Boğazların güvenliği Türkiye'nin yetki ve sorumluluğunda olacaktır.

Bu maddelere bakılarak Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkiye'nin bölgedeki stratejik önemi artmıştır.
B) Türk denizlerinde yabancı ayrıcalıklarına son verilmiştir.
C) Türkiye'nin Boğazlar üzerindeki egemenlik hakları korunmuştur.
D) Türkiye'nin güvenliğini engelleyen durumlar ortadan kaldırılmıştır.

1.

ÇOK PARTİLİ DEMOKRASİNİN İLK SINAVI: 21 TEMMUZ 1946 SEÇİMLERİ

Mustafa Kemal Atatürk Dönemi'nde başarı sağlanamayan girişimlerin ardından Türkiye, çok partili demokratik hayatın ilk adımını, CHP ve Demokrat Partinin yarıştığı 21 Temmuz 1946'daki genel seçimlerle attı.

- 1923 → Çok partili hayata geçişin öncülüğünü yapan Mustafa Kemal Atatürk, Halk Fırkasını kurdu.
- 1924 → Onun açtığı yolda Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası kuruldu. Ancak iki partinin çeşitli sorunlar sebebiyle kısa sürede kapanmasıyla Atatürk'ün hayatta olduğu dönemde çok partili hayata geçilemedi.
- 1930
- 1945 → Çok partili hayata geçiş, 18 Temmuz'da, Nuri Demirağ'ın başkanlığında Millî Kalkınma Partisinin kurulmasıyla oldu.
- 1946 → Türkiye'de ilk çok partili seçim yapıldı. Seçimlerde CHP 397, Demokrat Parti 61 ve bağımsızlar 7 milletvekilliği kazandı.
- 1950 → 14 Mayıs'ta yapılan seçimlerde Demokrat Parti 487 milletvekilliğinin 416'sını kazandı.

Demokrat Parti 1954 ve 1957 seçimlerini de kazanarak, 27 Mayıs 1960 askeri müdahalesi ile iktidardan indirilene kadar 10 yıl boyunca ülkeyi yönetti.

Görsele bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçilememiştir.
- B) 1950 seçimlerinde Demokrat Parti büyük bir başarı kazanmıştır.
- C) Demokrat Parti demokratik olmayan yöntemlerle yönetimden uzaklaştırılmıştır.
- D) Cumhuriyet tarihinin ilk muhalefet partisi Nuri Demirağ tarafından kurulmuştur.

2. II. Dünya Savaşı sonrasında Sovyet Rusya’nın Boğazlarda asker bulundurmamak istemesi, Türkiye’nin yönünü batıya çevirmesine neden oldu. Fakat, Sovyet Rusya’nın tehditlerine karşı Batılı ülkelerle yakınlaşma ihtiyacı hisseden Türkiye’nin demokratik yapısını değiştirmesi gerekiyordu. Ayrıca Birleşmiş Milletler Anayasası’nda “demokratik bir rejime sahip olunması” gerekliliği teşkilata girebilmenin önemli bir koşuluymdu. 1946 yılında Türkiye’de ilk kez birden çok partinin katıldığı seçim yapıldı. Bu seçimde CHP 397, DP 61 ve bağımsızlar 7 milletvekili kazandı. “Açık oy, gizli sayım” usulü uygulandığı için eleştirilen bu seçimlerde, iktidar değişmese de millet iradesi ön plana çıktı.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Dış dinamikler Türkiye’nin demokrasi yolunda adımlar atmasında etkili olmuştur.
- B) 1946 yılındaki seçimleri Cumhuriyet Halk Partisi kazanmıştır.
- C) 1946 seçimleri ile demokrasinin çoğulculuk ilkesi hayata geçirilmiştir.
- D) II. Dünya Savaşı’ndan sonra Türkiye’de demokratik kurallar tam anlamıyla uygulanmıştır.

3. “II. Dünya Savaşı’ndan sonra ABD ve Avrupa ülkeleri demokratik anlayışla yönetilen ülkelerle iş birliğini geliştireceklerini açıkça beyan etmişlerdi. Türkiye’nin tek partiyle yönetiliyor olması, Batılı ülkelerle ilişkilerini geliştirmesinin önünde bir engeldi. Birleşmiş Milletler Anayasası’nda, teşkilata katılabilmek için demokratik bir rejime sahip olunması gerektiği hükmü yer alıyordu. Bütün bu gelişmeler Türkiye’nin çok partili hayata geçmesinde etkili oldu.” **diyen bir tarihçi bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini anlatmaktadır?**

- A) Türkiye’nin, batılı devletlerin baskıları ile demokratikleştiğini
- B) Türkiye’nin çok partili hayata geçişinde dış dinamiklerin etkili olduğunu
- C) Türkiye’nin Atatürk Dönemi’nde çok partili hayata geçebilmek için çabaladığını
- D) Türkiye’nin çok partili hayata geçişinde ülke içindeki gelişmelerin belirleyici olduğunu

4. **Yargı:** II. Dünya Savaşı’ndan sonra Türkiye’de demokrasinin çoğulculuk ilkesine işlerlik kazandırılmıştır.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisi verilen yargıyı desteklemektedir?

- A) Kabine sistemine geçilmesi
- B) Çok partili siyasi hayatın başlaması
- C) Meclis hükümeti sisteminin terk edilmesi
- D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi

5. 1945’te Türkiye’nin çok partili siyasi hayata geçmesinde etkili olan nedenler şunlardır:

- Demokratik yapının güçlendirilmek istenmesi
- Batılı devletlerle ilişkilerin geliştirilmek istenmesi
- Millet iradesinin ülke yönetimine yansıtılmak istenmesi

Bu bilgilere göre,

- I. Ulusal egemenlik ilkesi güçlendirilmek istenmiştir.
- II. Halkın ülke yönetimine etkin katılımı sağlanmak istenmiştir.
- III. Dış etkenler de çok partili hayata geçiş sürecinde etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I ve III.
- C) II ve III. D) I, II ve III.